

BÖCKER LÄSTA 2005

Robert Silverberg: The Face of the Waters

Fascinerande SF med originell stämning. En vattenplanet fungerar som fångläger på livstid, och människor lever på flytande öar mer eller mindre i konflikt med en urbefolkning. Den grupp vi följer blir förvisade från sin ö och åker på en klassisk odysse genom olika äventyr. Om människans ensamhet och sökande efter mening.

Hugo Gernsback: Ralph 124C41+

Den klassiska "första" SF-romanen, beroende på hur man ser på det. I alla fall ger den en bra bild av hur Gernsback såg på SF. Litterärt en katastrof, men med en hel del tämligen goda förutsägelser. Bör bara rekommenderas till redan frälsta.

Gary Westfahl: The Mechanics of Wonder

Westfahl driver tesen att Gernsback skapade SF genom sin litteraturkritik. SFs idé skulle vara äventyr/berättelse, med vetenskapliga fakta insprängda, plus förutsägelser. Också mycket om Campbell och Heinlein, medan senare utveckling bara berörs helt kort. Mycket trevlig att läsa, och påtagligt nyfikenhetsskapande.

Robert A. Heinlein: Beyond This Horizon

Glädjande att denna roman från 1942 står sig mycket väl. Även om den på många sätt följer Gernsbacks recept så är den dels mycket mer välskriven och dels innehåller den analyser av vad framtida vetenskap kan innebära, t ex genetisk manipulering. Också demokrati och revolution diskuteras på ett givande sätt.

Finn Zetterholm: Lydias hemlighet

Snarast ungdomsfantasy, men genom sin pedagogiska inriktning lik Gernsbacks SF. Genom att ta på tavlor förflyttas Lydia till tiden då de målades, och hon får därigenom träffa ett antal konstnärer som Leonardo da Vinci, Turner, Degas m fl. Mycket väl skildrade miljöer och rätt spännande. Kul grepp!

David Garnett: Bikini Planet

Humoristisk SF är sällan lyckad, och inte heller denna fick mig att skratta hejdlöst. Samtidigt kan jag inte säga att jag hade tråkigt, och berättelsen hade sina poänger även om idéerna knappast var fräscha.

Bertil Mårtensson: Vingmästarens dotter

Väl sagogullig fantasybetonad SF, där vi är på en planet som befolkats för länge sedan och som sjunkit tillbaka till medeltida tänkande. Några fanniska vinkar med bynamnen Elisif, Bellis och Harju. Totalt sett en fullt läsvärd berättelse med några kul idéer och en del spänning.

Åsa Nilssonne: Smärtbäraren

Enligt P C Jersild en vetenskapsroman, och helt klart är detta SF. Boken kan läsas som en allegori över hur det är att vara läkare eller psykolog, och samtidigt är idén

baserad på en vetenskaplig spekulering som visserligen är helt osannolik, nämligen att man skulle kunna helt gå in i en annan person och ta över kroppen. Tyvärr halkar boken över i thriller på slutet. Det drar ner en annars utmärkt bok.

Björn Larsson: Drömmar vid havet

Trevlig mainstream om människors strävan bort och till att sätta något avtryck. Några helt olika personers liv strålar plötsligt samman i ett osannolikt möte. Välskriven och engagerande.

Paul J. McAuley: Red Dust

Fascinerande SF-roman från ett terraformat Mars med förvriden Maoism och vildavästernfilosofi. Även om händelserna inte alltid var så sannolika hade jag rejält trevligt!

Mare Kandre: Bestiarium

Stark psykologisk roman i form av gotisk skräck eller SF – en centralgestalt är ett monster i en skotsk sjö. Bisarra skeenden där modern ligger döende ett decennium och kanske återfinns i monstret, och fadern av sin mor tvingas leva under jorden. Stilen utmärkt för ändamålet, men kanske att psykologin skymms av det våldsamma och groteska händelseförloppet.

Elfriede Jellinek: Pianolärarinnan

Nobelpristagarinnans sexuellt frispråkiga bok om allehanda perversiteter var mycket mustig men samtidigt välskriven med otaliga liknelser och bilder av närmast poetisk karaktär. Skickligt inträngande i tankevärlden hos en i sin situation inlåst kvinna.

Philip K. Dick: Nick and the Glimmung

Dicks enda barnbok visade sig vara hemtrevlig SF med härliga utomjordingar. Särskilt gillade jag spiddlarna med sina ”bad luck city”, ”assassination city” osv. Någon borde översätta denna så vi får en ny generation fans!

Liz Williams: Banner of Souls

Fartig SF där man kastas runt i tid och rymd med en komplicerad historia där man aldrig är riktigt säker på vem som är skurk. Rätt olik *Nine Layers of Sky* som jag nog trivdes bättre med, men den här var på ett sätt mer underhållande. Klart bra i alla fall.

Christopher Priest: The Separation

Välskriven alternativvärlds-SF om andra världskriget, med brittisk stämning och spänning trots att man redan vet slutet. T o m Stockholm fick vara med på ett hörn, när en eventuell fred med Tyskland diskuterades. Utmärkt!

Tanith Lee: Elephantasm

Mustig fantasy med sado-masochism i skotska högländer och i Indiens djungler. Fascinerande! Måste läsa mer Tanith Lee.

Elizabeth Moon: Phases

Trevlig novellsamling, om man undantar de två militär-SF-novellerna "Politics" och "In Suspect Terrain". Jag har inte läst hennes romaner men antar att de just är sådan militär-SF så det blir nog inte av. Annars trivsamt blandning av SF och fantasy, om än inga mästerverk.

M. John Harrison: Light

Rätt kul blandning av space opera, kriminalroman och litteratur om hur det är att vara människa. Framför allt gillade jag nutidsdelarna, medan space operan med övermått av våld blev tristare. Och sedan har jag så svårt med att hjältarna röker i sina rymdskepp!

Tanith Lee: White as Snow

Fascinerande och övertygande omskrivning av Snövitsagan, med intressant inledning där det framgår att det från början var en riktig moder och inte en styvmoder. Mer erotik än i sagan, men inte speciellt explicit. Kanske ändå inget för småbarn.

Maths Claesson & Kristoffer Leandoer: Onsdagslegender

Något så sällsynt som en novellsamling med fantasy och SF av svenskar! I ordning: Maria Küchen: "Eurasia Fleet", genom stilen en riktigt poetisk liten historia om samlag i tyngdlöst tillstånd, med risk att falla in i Adam-och-Eva-berättelser som man läste till leda i 50-talsfanzinen. PC Jersild: "Välkommen till oss!", äntligen accepterar han att han skriver SF, men den här har man väl läst i bättre former förr, så vansinnigt originellt är det väl inte att rida i VR. Daniel Fredholm: "Expeditionen", en välskriven miniatyr från ett surrealistiskt och hotfullt landskap. Aase Berg: "Hem", läser jag som flykt från vardag, en kanske drömd bilolycka ger perspektiv, en stämning. Joakim Pirinen: "Boliden Wonhyo", meteorit med budskap, kul pseudovetenskaplig stil och skildring av akademiska strider. Gabriella Håkansson: "Spegelmänniskan", skräckfantasy om antimateria med intressant antihjälte. Kristoffer Leandoer: "På trappan till Teknologiska institutet", en intressant saga om fantasin och balansen mellan drömda världar och verkligheten. David Lagercrantz: "Den gamla granen i Mårdsele", också denna en saga om fantasi, men också om döden, och med god skräckstämning i skogen. Gull Åkerblom: "I det där huset", en spelskräckis där man inte vet var gränsen mellan verklighet och dator/fantasi går, ändå trovärdig. Johan Ehrenberg: "Messias", om denne och satan, berättelsen räddas hjälpligt av den medeltida stämningen. Niklas Krog: "Fångön", riktigt spännande om rå maktkamp. Slutligen ett efterord av Kristoffer Leandoer, "Ingen enhörning" om fantastikens natur. Som helhet en alldeles utmärkt liten bok, med många författare man skulle vilja läsa mer av.

Philip K. Dick: Mary and the Giant

Alldeles utmärkt mainstreamroman om en vilsekommen 20-årig flicka i Kalifornien på 50-talet, om hennes konflikter med pappan, med den triste pojkvännen och hennes relation med en mycket äldre man. Fina miljöskildringar från en småstad med färgades och vitas hem och livsvillkor.

William Tenn: The Square Root of Man

Trevlig omväxlande novellsamling med genuin humoristisk SF. Från "Alexander the Bait", Tenns första novell där vi åker till månen för att utvinna guld, till en sen novell med LSD i dricksvattnet. Kul!